

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Éves díj: 10 k.
Féléves: 5 k.
Negyedéves: 2 k.
Egy hónap: 1 k.
Egy nap: 10 l.
Egy óra: 1 l.

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULÁ**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ**

Hirdetési díj:

Egy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többzetű hirdetések aiku szerint jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg-díj minden külön beiktatásért 30 kr.

Nemzeti nyelv — nemzeti szellem.

Debreczen, márczius 29.

»Nyelvében él a nemzet.«

Kétségtelenül igazolja a mindennapos tapasztalás még a nemzeti felbuzdulás korából maradt ezen örökérvényű mondás igazságát. Az a száz esztendő, mely e szálló igének szerzehangzása óta lefolyt, bámulatos érvényt szerzett ennek az igazságnak. Am a mult óriási vívmányai mellett is még sok s igen nehéz feladatot hagyott a jövőnek, úgy hogy jó időre — félve mondom — tán egy új századra van szükség, hogy hazánk, a nemzeti szellem, a nemzeti konszolidáció tekintetében oly helyzetbe jusson, hogy e jelszó alapján életét teljes biztonságban lássa.

Az ezredév ünneplésénél annyiszor hangoztatott „új honalapítás“ elve s szándéka oly mértékben valósul, a mily mértékben sikerül a nemzeti szellem uralmának körét kitágítani.

E törekvésnek pedig még óriási tere van.

Ha csak statisztikai adatainknak tanúságát vesszük szemügyre, láthatjuk, hogy a magyar földnek még jelentékeny része nem mondható sajátunknak az igaz patriotismus által vet értelemben. Nagy terület vár még meghódításra, nem ugyan geologiaiailag tekintve, de pszichikailag — a mi talán nagyobb hadvezéri talentumot igényel.

Ott, hol a szivtelen agitátorok által fölízgatott nemzetalisági irredentizmus tiltakozik még a magyar szó ellen is, diadalmasan vinni előre a nemzeti szellem zászlaját igen nagy, nehéz feladat. Jól átfotolt haditeranggal s lassu tapintatos előnyomulással lehet csak lecsillapítani s hódolatra bírni a fölzárt szenvedélyeket. Van azonban egy meg nem hódított terület, hova nem hat el a dessidens elemek affektált lármája s a mely kedvező talaj arra, hogy benne a magyar nemzeti szellem mély gyökeret verjen: ez a mi felvidékünk. A siker biztos, kecsesgató reménye kívánja itt a legintenzívebb akciót.

A békés idők eléggé föl nem becsülhető előnye, a meg nem zavart fogékonyság költötték fel Kassa nagy püspökének magasztos intenczióit is, a melyeket csak nemrég oly fölbuldulva fogadunk, lelkesedéssel olvastunk mi is. Átértettük a tudós főpaprak azt a bölcs felfogását, hogy a nemzetalisági vidék csak úgy lesz életképes alkotó eleme a magyar hazának, ha átveszi benne a magyar nyelv jogos uralmát. A hazai nyelv éleszti és szilárdítja a nemzeti szellemet, s nagyon labilis s megbízhatatlan az a magyar érzület, melyet nem a magyar szó varázsereje létesített.

Az az ügybuzgóság, melylyel a kultuszminiszter a rendelkezésére álló minden eszközzel igyekszik elősegíteni a magyar nyelv terfoglalását, csak elismerésünket

s hálaikat érdemli. Mégis a mily mértékben tanuljuk ismerni a szakavatottságát és energiáját, oly mértékben sajnálnunk kell, hogy e kiváló tulajdonok nem érvényesülnek kellőképen.

Fájdalommal konstatáljuk, hogy hazánk észak-keleti részén, hol a nemzeti nyelvnek oly kedvező talaja lenne, az óvintézetek, az iskolák száma korántsem felel meg a szükségletnek. Ez az oka, hogy a nemzet legtöbb napszamosát legönfeláldozóbb működése közepette elcsüggeszti az eredménytelenség, mert korlátolt erejével képtelen ellenállani annak a nagy tengernek, mely az ő szigetecskéjét körülözo. S ha nem az eredményes működés boldogító tudata, mi más jutalom istápolhatná akaraterjét?

A szörványosan feltűnő népiskolák növendékei tanuláruk éveit után nem forgathatják azt a még teljesen el sem sajátított tőkét, nincs módja föleleveníteni az iskolában szerzett nyelvi ismeretet, s így hamar elenyészik az és sokszor sohse támad föl.

Midőn azonban nemzeti nyelvünknek lassu terjedésén töprengünk, sóvárgó tekintettel nézünk egy hatalmas eszköz felé, melynek érvényesülése óriási sikert mutathatna föl úgy nyelvünk, mint a nemzeti szellem terfoglalásában. Ez az eszköz a magyar nyelv behozatala a hadseregben.

Valányszor egy szolgálati éveit betöltött katonától német beszédet hal-

meg inkább dolgozni, a helyeit, hogy kéreget?

Lehet, hogy a czudar, hideg időben kigombolkózni sem akaródtok, hogy a zsebembe nyuljak s valami kis alamizsnát adjak. Nem tudnék számot adni, mi indított arra, hogy így cselekedjem. De annyi a kéregető, annyi a szivtelen csavargó, a ki így megállítja az embert az utca sarkán, hogy néha igazán megkeményedik az embernek a szive.

Ügyet sem vetettem rá, csak odább mentem.

Egy darabig utánam jött pár lépésnyire, aztán elmaradt. De a mint tovább mentem, eszembe jutott, hogy mégis tán szivtelenség volt ez. Ki tudja, hátha az az ember igazat mondott? Hatha nem evett már tegnap ota? Néhány krajczár megmenthetné az éhség gyötrelmétől.

Vissza fordultam, de már nem láttam ott az utca sarkán. — Nézegettem jobbra, balra, sehol sem láttam. Elment onnan.

Valami szorongó érzés lepelt meg. Hová lett az az ember? Belefáradt a hiábavaló kunyorálásba? Megunta az ácsorgást az utcán ebben a kegyetlen téli hidegben? Az éhes ember jobban fázik, mint mi, a kik jól lakunk.

De hova mehetett? — Egy másik utcába, a hol talán jobbszivűek az

emberek? Vagy korgó gyomorral kétségbeesetten hazatért? Ha ugyan van hely, ahová hazatérhet.

Am fölébredt bennem a gyanakodó ember bizalmatlansága is. — Meglehet, hogy mialatt én itt töprengök és aggódom, addig az az ember kényelmesen ül valami koreszmban s eliszsa a járólétkől kicsikart fil-lérekét.

Lehet, lehet, de amugy is lehet. Megval-lom, nyugtalanul mentem haza s még otthon is háborgatott az a gondolat, miért tagadtam meg az alamizsnát attól a szegény embertől.

Igaz, hogy nem volt nagy eset. Az én egy pár fillérem csak a mai napra mentette volna meg az éhezéstől s holnap talán ujra kezdődik a nyomorusága. Még sem birtam megszabadulni valami mardosó vádtól, mely minduntalan visszatért elmembe, bármihez kezdetem ez este. Mindig úgy rémlett, mintha látnám azt az embert keserű, szemrehányó tekintetével.

Elöttem állt az a barnaszakállas, zord, fakó arc, oly tisztán, oly világosan, mintha ott volna szobámban s ijesztőn villogtak rám sötét szemei.

Már nem tudtam, hogy mit csináljak. Hát nem különös ez, hogy egy ember, a kit egyszer láttam életemben s a kinek mindössze annyit vétettem, hogy nem adtam neki alamizsnát, így üldözzön mint valami gonosz-

A „DEBRECZEN“ TÁRCZAJA.

Kenyér nélkül.

A Debreczen tárczaja.

Irta: **Vértesi Arnold.**

Egyszer este (zord téli este volt) a mint hazafele jövök, az utca sarkán megszólít egy ember:

— Nem ettem még ma egy falatot sem. Munkásforma embernek látszott. Erős, ep, egészséges ember, nem valami sánta, bésa, nyomorék. A ruhája sem volt rongyos, a keze sem volt bekötve, mint a koldu-oké, a kik szanalmat keltenek. Az Isten irtalmát sem emlegette keserves, siránkozó hangon, a hogy szoktak. — Még a kalapját is alig billentette meg s inkább daczos, mint könyörgő hangon szólt:

— Éhes vagyok, uram. Tegnap is alig ettem. Egy darabka kenyérré valót ne sajnánájon az ur.

Csak úgy szórakozottan pillantottam rá. Éppen rossz k dvemben talált. Valami boszuságom volt e napon s még akkor is azon mér-gelődtem.

Lehet, hogy az areza sem tetszett, a mint a lámpa világánál reá tekintettem. A követelő hangja is boszantott. Láttam, hogy jól megtermett, izmos ember. Miért nem

lunk, mit azelőtt hírből is alig ismert, nem szabadulhatunk attól a gondolattól: mily kár, hogy ez nem a magyar szóval erőlködik; hiszen ez egy kellene csak, hogy „talpig magyar legyen!”

Képzletünk sokszor száll azon óhajtott jövőbe, midőn a nemzeti szellem e fölélesztője s ápolója, a magyar nyelv rohamos terjedésének e hatalmas tényezője átveszi s betölti az őt megillető szerepet. Ugy véljük, hogy nem fogja kárát vallani a történelem által oly emphatikusan regisztrált magyar vitézség sem.

Wick.

BELFÖLD.

A képviselőház tegnapi ülése. Miután nem kevesebb mint 14 pont volt a tegnapi napirendre kitérve, a tisztelt Ház „örög ember” előre megjósolták, hogy az ülés ropant rövid lesz. És ezen időjósoknak ma igazuk volt. Az appropriációknak szombatról visszamaradt vitáját egészen elejtették, miután Eötvös Karoly, ki szombaton bejelentette hogy felel majd T. i. s. z. a István grófnak — egyszerűen elmaradt az üléshől. A Zsigárdi felirati javaslatunk is megkegyelmezték, csak B. a. r. a. b. a. s. Béla jelentette ki az igazságügyi-bizottság ellenzéki tagjai nevében, hogy semmi közük ehhez a jeles fogalmazványhoz. Ezután a törvényjavaslatoknak hosszú sorozatát darálták le minden felszólalás nélkül. Egyes javaslatoknál meg az illető szakminiszter sem volt jelen a Házban. Mire bekövetkezett a dél, a Vaczi-utcában fenyves korzó volt, melynek legnagyobb kontingensét a tisztelt honatyák szolgáltatták.

A főrendiház igazoló bizottsága tegnapi délelőtti ülést tartott, melyen a főrendek jegyzékének folytatóság kiigazításában Haller Jenő grófot törölték a főrendek jegyzékéből, bár Orczy Andor vagyonai képesítésének elismerését szorgalmazó kérvényét pedig elintézték.

Az új polgári törvénykönyv. A magyar általános polgári törvénykönyv tervezetét előkészítő allandó bizottság legutóbb Erdély Sándor igazságügyminiszter elnöklésével tartott teljes üléseben a közszerzemény kérdéssel foglalkozott. A közszerzemények, mint

törvényes intézménynek, főtartása mellett nyilatkozott Köves György, Lanyi Ernő, Saghy Gyula, Sipőcz Árvászeki elnök, dr. Schwarcz Gusztáv, Zsözöd Benő (előadó) és Ádám András, kinek igazán magyaros, zamatos fölfogása nagy tetszéssel találkozott. A főtartása ellen felszólaltak Nagy Ferencz, György Elek, Ober-schall Adolf, Kovács Gyula és Immling Konrád.

A kiegyezési javaslatok benyújtása. A képviselőháznak tegnapi rövid ülése után a Házban jelenvolt miniszterek — Lukács László gyengékedése miatt nem jött el — értekezletre gyűltek össze, melyen — mint értesülünk — a kiegyezési javaslatok benyújtásának napjára névbe tanácskoztak. Kiszivárgó hírek szerint a holnapra várt benyújtás elodáztatik azon napig, míg az osztrák kormány be fogja a javaslatokat az osztrák reichsrath elé terjeszteni. A benyújtás mindket parlament elé egy és ugyanazon napon fog történi.

A főrendiház pénteken, április 1-én ülést tart, melynek napirendje a következő:

1. Enőki előterjesztés; 1. a kvótadeputáció 5, a közjogi bizottság 1, a pénzügyi bizottság 1, a gazdasági bizottság 1, a közgazdasági bíróság 1, rendes és 1 póttag megválasztása; 3. az 1848. évi törvények mealkotása emlékének megünnepléséről szóló törvényjavaslat; 4. az 1848. évi felségéhez intézendő fölirat; és 5. a képviselőház 1898. évi márczius 14-én tartott üléseben ezekkel kapcsolatos 3007. számú határozatának tárgyalása; 6. az 1898. évi állami költségvetéséről szóló törvényjavaslat; esetleg 7. az 1881. LIX. törvények k. 3. §-ának módosításáról; 8. a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetéről szóló 1879. XXXIX. t.-cz. módosításáról; 9. a gabela-boche-de Cattaroi ke-kenyvágyányu vasutak, valamint Trebinje es Gravosa felé vezető szárnyvonalainak építéséről; és 10. a polgári-ított határvidékek fennálló kázközösségi intézményeknek megszüntetéséről szóló 1885. XXIV. t.-cz. némely rendelkezéseinek módosítása és kiegészítése tárgyában beérkezett törvényjavaslat tárgyalása.

A kvótabizottság. A főrendiház pénteki üléseben fogja megválasztani a kvótabizottság öt tagját. Az elhunyt Gajzágó Salamon kivételével a régi tagok kandidáltatni. Főrendi körökben elterjedt hírek szerint a megfűresedett helyre Wekerle Sándort óhajlják megválasztani.

Lomtárba vele!*

Budapest, márcz. 28.

Egyszer, valamikor régen, talán négy év előtt a magyar főváros haza hozta Kossuth Lajost, hogy halálóra a haza földével egy-süljön. Ilyen régidőre kicsoda emlékeznek már? Sietős az utunk; nem kószálhatunk be minden ligetet, még ha Istenek lakják is; és nem pihenhetünk meg minden árnyékban, — hogy ha mindjárt a nemzeti gyász sötét fátyola okozza is azt.

Haladnunk kell, hogy el ne hagyjon a többi. A kik im, előre törnek szörnyű ökleles sel, minden virágot eltipornak, minden szemé- tet felkavarnak, minden sáresatornán keresztül gázolnak — nemelyik térdig jár benne, a má- sik nyakig; de bele nem fulad egy se, hanem megy tovább, soha hátra nem néz, mindig előre, neki a partnak csuszva, mászva négy- kézláb, hasra feküdvé, térdén limankodva, föl a meredek uton, a meddig csak lehet, sőt azon is tul, — a hol már nem hallható a köztélet moraja és nem érezhető a büntetőjog keze.

Ebben a nagy sietésben kicsoda gondol a multra? Kinek jut ideje arra, hogy megáll- jon egy-egy halványuló emlék előtt s cyprus ágat tegyen egy-egy sírhalomra? Hlyfajta réve dezésre bizony nincs idő. Mert a többi megy, fut rohan és a ki megáll egy könyvet ejteni, lemarad a vonatról, helyét elfoglalják, kesesét félremagyarazzák; gyanussá lesz s meg nem bízható.

Arról a Kossuth Lajosról, kit egykori régen, ki tudna mikor, talán még a revegi- labban, a magyar főváros hazahozott, egy buzgó és szorgalmas buvár ezernyi emléket gyűjtött össze. Képeket, rajzokat, metszeteket, szobrokat, iratokat igen nagy mennyiségben. A gyűjteményt fegyverek, ruhák, zászlok, bílincsek, faragások, följegyzések, levelek, okmányok, térképek egészítik ki a szabadsá- gharoz korából. Együtt az egész egy gazdag, változatos, jól rendezett, értékes muzeum; gyönyör a szemelőnek, oltár a hazáinak, kincs a történetírónak. Voltaképpen a re-

* Lapunk tegnapi számában közöltük a levelet melyben tulajdonosa a Kossuth-muzeumot Debreczen városának felajánlotta, azt hisszük, szebben nem ajánlhatóak ezt az eszmét t. polgártársaink figyelmé- he, mint ha ezt a remek cikket közöljük.

Szerk.

tevőt? Igazán, olyanforma érzés szorongatott, mintha valami nagy gonosztevő volnék. De miért? Hiszen a mit én cselekedtem, azt bizonyára szaz más ember megcselekedte, a nélkül, hogy legkisebb lelkiismeret furdalást érezne.

Hányan mehettek el ma már a mel- lett a keregető mellett, a kik nem nyultak a zsebükbe alamizsnáért. — Miért haborgat engem mégis ennek az embernek ijesztő kepe?

Hiszen azt sem tudom, nem valami lusta, dologkerülő naplopó volt-e? Miért nyomja még- is, mint valami nagy bűn a lelkemet? Miért erzem úgy, mintha valami vízbefelő nyujto- gatta volna felem a kenét s én hidegen ford- ultam volna el tőle:

— Hat fulj a vízbe, mit bánom én!

Akarhogy próbáltam kiüzni fejből ezt a gondolatot, nem sikerült. Olvasással akartam elfojtani; de hiába. Egyik könyvet eldobtam, másikat fölvettem. Nem bírtam követni a gon- dolatok menetét. Mindenünnen kibukkant a könyvek lapjairól az a szakalás, sápadt, fako arcz.

Mikor lefeküdtem, még akkor is üldö- zött. — Rémesen meresztette ream szemeit a sötét éjben s nem tudtam miatta sokáig el- aludni.

Későn, éjfél után, mégis elnyomott az álom. Igen nyugtalanul aludtam s alig telt bele vagy két óra, már fölbredtem. — A veríték gyöngyözött homlokomon. Nagyon roz-álmaim voltak. Azt az embert láttam álomban is. Fenyegette emelte felem kezét s dorgó hangon kiáltotta ream:

— Te vagy az oka!

De a többire már nem emlékeztem tisztán. Olyan zavaros álom volt. Mintha rendő- röknek is dolguk lett volna benne. Kergették azt az embert. Aztán engem. De már nem tudtam, hogy miért.

Reggel, mikor a cselédem bejött, nagy óbégatással kezdte:

— Jézus Maria! Nem tetszett hallani azt a lármát?

— Mikor? — kérdeztem tőle.

Valami zajt csakugyan hallottam. Az ugy- bat óra tájban lehetett reggel, mikor a kapu- kat nyitották a házmesterek.

De láрма maskor is volt már az ut- czánkban. Olyankor söpörgetnek a házak előtt, a tejes kocsk is akkor jönnek, egy kis össze- szólalkozás hamar megcsik.

— Oh, szentséges teremtm! — jajga- tott a cselédem; — ki hitte volna a mi ut- czánkban?

— Valami nagy veszekedés? — igyekez- tem szóra birni a jajgató cselédet.

— Oh, dehog, dehogy! Egy embert ta- láltak az utcán agyonütve. Ott feküdt a 28-as számú ház előtt. A kaputól nem messze. A mint kinyitotta a házmester, mindjárt látta.

De eleinte azt hitte, hogy részeg. Talán meg- hidegben. Hat a mint rázzák, költögetik, lát- tak, hogy csupa vér.

— Megölte valaki?

— Meg azt. Ugy mondják, hogy talán még az este. Mar egészen meg volt fagyva a test.

En is láttam. A házmesterné lehitt. Uri em-

ber volt, szép, finom ruhában. A kalapját tan- leütötték a fejről, az messze elgurult. A feje be volt szakítva olyan vaskapocsal, a mi- lyenekkel a kőművesek az állványokat össze- kapcsolják, mikor építenek. A gyilkos ott húz- batta ki a sarkon, a hol az új ház épül. Jézusom, milyen szörnyű emberek vannak a világon!

Nem tudom miért, de mindjárt arra a tegnapi emberre gondoltam, malatt borzong- gas futott át hatalom s megremegett egész testem.

— A gyilkost nem tudják?

— Ki tudna azt? Annyi a csavargó ilyenkor télen. Csak a véres vasdarabot talat- tak meg a balott mellett. Azt otthagytá a gyil- kost. De arról meg nem ismerik. A pénzről sem, a mit elvitt. A pénz mindenkinek a zse- bében egyforma. Az aranyórat meg, a min rajta vesztethetett volna, nem vitte el, az ott maradt a halottnál.

Az ijedség szinte elszibbasztott. Képz- letemben magam előtt láttam a zord, sápadt embert, a mint ott állt az utca sarkán. Talán már akkor is öltönye alatt rejtgette a súlyos vaskapcsot, mikor engem alamizsnáért meg- szólított. Lehet, hogy ha két-három órával ke- söbb jövök, engem üt le a helyét a másik helyett. Lehet azonban az is, hogy ha én nem haladok el szivtelen mellette, hanem meg- könyörülök rajta, senkit sem bánt s két élet meg van meotte: a meggyilkolt és a gyil- kosa.

De miért akartam én elhitetni magam- mal, hogy annak az embernek kellett a gyil-

ménynek egy sugárkeveje, mely fényözönt vet a multból a jövőre. Egy mérleg a nemzet valódi értéke. Tanuságtele a rejtező közérnek. Figyelmeztetés a kötelességek becsületes betöltésére. Elő látható, megfogható, beszélő történelem arról, hogy önértet, bizalom, hit, a jónak tisztelete, a szabadságnak szeretete, a bazaritásnak önzetlensége miként tudja a próbák nehéz napjaiban hősköltevényre varázsolni a nemzet köztevékenységét.

Ilyen ez a múzeum. Gyűjtője, tulajdonosa Kreith Bela gróf. Ügyszeretennek, lankadatlan buzgóságnak és szakterelemnek méltó eredménye ez a gyűjtemény. Becses nekünk is, kikben kegyelet el. Becsesabb lesz a jövőnek, mikor majd a hiperlojalitás nem zavarja meg az erzületek kristályait.

Ennek a gyűjteménynek a magyar főváros helyét adott üres műcsarnokában. Ott van egy félv óta. Azt azonban nem engedte meg, hogy nyilvános látogatásra megnyitható legyen. Mintha dugáru volna, a mi ott van Avagy után egy erkölcsi robbanó szertár, mely lángra lobban halk sóhajoktól? Képződés Nem vagyunk olyan gyulékonyak. — Okunk sincs, örök sincs, tűzünk sincs hozzá. Verünkben sok a savó, lelkünkben nagy a renyhesség és hogy buldogok, gazdagok, virágzó vagyunk, azt csak az imént bizonyította rank a kormány.

A robbanásról tehát szó se legyen. — Maradjunk a dugárúnál. A főváros egy kis országosra változott. Helyet adott a csempeszett portékának. Külömben óvatos volt. A nyilvánosság kizárással emberelte meg magát. Az irast követte: ne tudja a balkezed, hogy mit csinál a jobb. Ennélfogva véka alá rejtette a gyertyát. Mialtal egy kis ellenkeze-be jött az irással. A mi nem is egészen okatlan módszer, mert fódoln, hogy a kegyelet káposzája megmaradjon, a szorongatott hiperlojalitás kecskéje pedig jóllakják.

Nyugra az emlékek még sincsen. Valakinek, valahol, valamikor szemt szur. El van ugran rejtve, de ha ha keresztül tör a vastag falon, mint egy Röntgen sugár? Hátha éppen akkor tör keresztül, mikor valamelyik bozonos szemöldökü kegyelmes ur arca koczikzik! Szönyőség volna! Gyanus hirbe keverednek a főváros. Eltalálna homályosodni a Haynau diszpolgárságának dicső emléke. Nosza kivele! Tessenek elhurczolkodni!

50 éves évfordulóját ünnepeljük a 48. ujjászüetésnek és az ujjszültöt vérkeresztisége-

nek. Frnyt, lendületet, áhitat azzal készül adni a főváros ennek az ünnepnek, hogy a születesnek és keresztiségnek emléktárgyait kidobja az u cara. Megható rágaszkodás a nagy lekcsoport, a miként bujdosók lettek, kik létrehozták és megvédelmezték magat a nagy művet! Lomtarba vele! Ne alkalmatlankodjék a törtéteők utjában!

En pedig meggyugszom a gondviselés bölcsességében. Nem történik itt egyéb, mint hogy következetesen maradjunk a balsors iránt. A földönfutó hősök emlékezte imé átadatik a szeleknek. Hadd kallódjék el minden, a minek szemrehamyó ereje van. — Ne legyen megbecsülve semmi, ami a nemzeti becsülethez fűződik. Korszakunk iránya csak uzt lesz betetőzve, ha minden nagy emlék kiirtatik az nj nemzedék sziveből.

Mindössze csak azt sajnálom, hogy Kossuth Lajost hazahozta a főváros. Jobb lett volna szegénynek a turini ciprusok árnyában pihenni. Sirhalmát az a város nem ragdosná meg, miként ez, mikor a ravonatközö erekléket kidobja kebeléből.

Bartha Miklós.

KÜLFÖLD.

A helyzet Ausztriában. Az uralkodó ma kihallgatást fogadta a reichsrath új elnökségét. Az erről szóló hivatalos kommuniké így ír:

„Ő felsége meglegedését fejezte ki az elnökség megválasztása fölött, hangsúlyozta továbbá annak a szükségét, hogy az érdemleges és fontos ügyek mihamar tárgyalagos és nyugodt módon tárgyalás alá kerüljenek és elintéztessenek és kifejezte végül azt a várakozását, hogy a parlamentben nyugodt és békes állapotok fognak beállani.”

Az uralkodó később a lengyel klub elnökét, Javorszky lovagot fogadta.

A morvaországi haladópárt bizalmi férfiai tegnap Brünnben népgyűlést tartottak, melyen Grosz dr. beszámolta a helyzetről, kifejezte, hogy a németeknek mindaddig az ellenzékben kell maradni, míg a kormány nem intézkedik a nyelvkérdések ügyében.

Szonok kikelt Schönererek obstrukciója ellen, mely szinte gyamság akar lenni a többi német képviselők fölött. A gyűlésen határozatba ment, hogy kívánják a németeséges egy-

sézes eljárását, de tiltakoznak Schönerer és Wolf obstrukciója ellen.

Kazl pénzügyminiszter legközelebb már beterjeszti a b u d g e t t hosszabb expozé kíséretében.

A kongrua javaslat.

Budapesti levél

Budapest, márcz. 28.

A képviselőház közoktatásügyi bizottsága Csáky Albu gróf elnököle alatt tegnap d. u. vette tárgyalás alá a lelkészek fizetésének kiegészítéséről szóló tjavaslatot.

Tuba János az előadó ho-szasabban ismerteti a javaslatot, melyet általánosságban elfogadásra ajánl, de a részletekhez már a maga részéről is bejelent módosításokat, melyek a javaslat alapelvét nem érintik ugyan, de mégis lenyeges változásokat eszk. zólnének a javaslaton.

Wlassics Gyula közoktatási miniszter már előző alkalommal bejelentette, hogy még a tárgyalás megkezdése előtt módosításokat fog a javaslaton eszközözni. E tekintetben beterjeszti a következő módosításokat:

A 3. §. 3. bekezdésénél „adatok” szó után jön: az illetékes felekezeti hatóság által a 11. §. értelmében igazíthatók s azok, ha a vallás- és közoktatásügyi miniszter által elfogadtnak, a lelkési jövedelem kiegészítésének alapjául szolgálják.

A 7. §. végéhez a következő új beke-

des jön: Ha azon lelkész helyett, aki a jövedelmi kiegészítést elvesztette, más, a törvénynek megfelelő lelkész alkalmaztatik a megüresedett lelkési állásra, a kiegészítési összeg az új lelkész részére a 4. és 5. §§ rendelkezéseinek képeát teendő folyóvá, azon lelkész pedig a ki a jövedelmi kiegészítést elvesztette a 7. § 6 pontjának eső bekezdésében meghatározott határidő eltelte után csak azon esetben tart-hat ujra igényt 800, illetve 400 frtig terjedő jövedelem-kiegészítésre, ha a felekezet őt lelkési állásban alkalmazza.

A 11 §-nál fölvétetik, hogy a keresztelési díjak sem képezhetik a fölszámítás tárgyat.

A 15 §-nál néhány stiláris módosítás után ez új bekezdés:

A jövedelem-csökkenés és az ennek alapjául felhozott körülmények tárgyában az illetékes felekezeti hatóság a vallás és közoktatásügyi miniszter határozata ellen az értesítéstől számított 30 nap alatt a közigazgatási bíróság nál panaszjoggal élhet.

A 19. § után két új § jön. Az új 20 §. így hangzik: A mennyiben a 2 §-ban említett vallásfelekezetek illetékes hatósága igazolja, hogy több lelkésznek jövedelmét már a csekélyebb javadalommal ellátott lelkészek illetményeinek kiegészítése czimén az állami költségvetésbe fölvezt s az illető vallásfelekezetnek jutott összegből 1897 végéig 800 frtig kiegészítette, ezen kiegészítési összeget addig is, míg a jelen törvény értelmében az illető lelkészek jövedelme különben is 800 frtig kiegészítetik, az állam az illető vallásfelekezet részére kiszolgáltatja.

Az új 21. §: A jelen törvény czálja ki-zárólag a lelkési jövedelem kiegészítése lé-vén, önként következik, hogy az állam pénzügyi helyzetéhez képest továbbra is feladatául tekinti, a fejlődő méltányos igényekhez képest a bevett vallásfelekezetek egyházi és iskolai szükségleteinek kiegészítését támogatni, miért is a jelen törvény az állami költségvetésben különböző címek es rovatnk alatt a bevett vallásfelekezetek részére felvétetni szokott mindennemű egyházi és iskolai s e g é l y e k e t érintetlenül hagyja, kivéve a különböző e g y h á z a k csekélyebb illetményrel ellátott lelkészeinek segélyezésére szolgáló tételt, mely a költségvetési törvényben meghatározandó összegben jövöre az 1. és a 20 §-ban meghatározandó czélra szolgál.

A régi 20 §. losz a 22 §. E módosítások felett hosszabb vita indult meg.

kosnak lenni? Miért ne lehetett volna más? Mi alapja lehetett az én gyanumnak egyéb, mint pusztán csak a lelki benyomások? A tegnap esti lázas állapot, mely remképekkéll jeszítetet s melynek oka talán csak magamban volt. Üres, beteges kepződés, a véredények nyomása az agyra, megterhelt gyomor. Ki tudja, mi?

De bármiképp iparkodtam, nem bírtam megszabadulni attól a gondolatól, hogy a gyilkos az én ember. Ez a hit csaknem bizonyossággá vált bennem. S magamat mintegy büntetésnek tekintettem. Igen, nekem is részem van ebben a gyilkosságban. Nem menthet föl senki az aól.

Ilyen lelki állapotban jelentkeztem a rendőrségnek. Csodálkozva néztek ream. Késsé zavarosnak lünt föl a beszédem. Mihelyt azonban a gyanus ember leírására tértem át, a rendőrtanácsos rögtön biztosított, hogy meg-espikök a jómadarat. Kezökben tartják ökö valamennyit.

S kiterített előttem egy csomó arczképet. Valaszszam ki, melyik volt ezek közül? Végig néztem, Egyik sem volt.

A rendőrtanácsos hitetlenül csóválta a fejét:

— Tessenek csak jobban megnezní, okvet-len ezek közül valónak kellett lenni. Ezek a főváros leghirhedtebb gazemberoi. Egyébként tessék, itt van még egy másik csomó.

Megnéztem. Azok közt sem volt. Átneznük az összes arczképeket. Egyik sem volt az én emberem.

A rendőrtanácsos csodálkozva vonogatta

vállait. Én magam is kétkedővé váltam. — Vajjon nem artatlan embert gyanusítottam-e? Mi bizonyítja, hogy a keregető szegény ember s a gyilkos egy személy volt?

Hónapok multak el azán s a gyilkosság elkövetője nem derült ki. Egyszer aztán valami nagy gépgyárat néztem meg s a mint a rettenetes zakatolástól, a pörölyök szörnyű csapkodásától, a roppant kerekék forgásától egészen elkabulva megyek rajta át, egy munká-on akadt meg a szemem. Az én emberem volt. Szorgalmasan ráspolyozott valami vasrudon.

A váratlan meglepetés önkéntelen hangos kiáltást csalt ki belőlem.

A munkás rám tekintett. Talán megismert! Vagy talán csak a kiáltásomtól riadt meg. Egyszerre elsápadt és hátraugrott . . . egyenesen a gép kerekéi közé.

A másik perczben már csak egy össze-tört, véres hústömeget húztak ki a kerekék közül.

— A legjobb munkásunk volt, — szólt sajnálkozva a mérnök, a ki kísért, — de mindig olyan bus volt, olyan mogorva, s egy kissé mintha meg volna savarodva. Azt mond-ják, a sok nyomoruság miatt. Mielőtt hozzánk került, munka nélkül volt vagy két hónapig s azalatt meghalt a felesége es a gyereke is. Nagy dolog az, kérem, kenyér nélkül lenni két hónapig.

Nem szóltam semmit, csak némán, meg-rendülve mentem tovább.

Ujdonságok.

* **Bójtai istenisztelet** Szerdán délután 3 órakor az agost hitv. ev. templomban H a j á s z Lajos hitotlatot tart bójtai isteniszteletét.

* **Értekezlet a Kreith-féle múzeum megvétele tárgyában.** A városi tanács tegnapi ülésében referáltak gr. Kreith Béla általunk is említett amaz ajánlatát, amely szerint a Budapesten lévő Kossuth és szabad ságharcz múzeumot hajlandó Debreczen városának átengedni. A tanács mielőtt érdemlegesen határozott volna e komoly megfontolást igénylő ügyben, a saját tagjaiból és a törvényhatóság irányadó tagjaiból összehívandó értekezlet elé kívánja terjeszteni Kreith Béla ajánlatát. Az értekezletet a jövő hó elején hívja össze Simonffy Imre polgármester. — Átvétel esetén nem csupán a szakértőileg megbeszélendő múzeum arának fedezetéről, — hanem annak elhelyezéséről is gondoskodnia kell a városnak. Az előbbi — azt hiszük — a házipénztár hátralekös követeléseiben, az utóbbit pedig egyelőre a Kis-ujtcai bérpalotában fogják legkönnyebben megtalálni a város atyái. Ez által egyuttal megvetik alapját a városi múzeumnak is.

* **A hadtestparancsnok Debreczenben.** Lovag Schwitzer Lajos altábornagy, a hetedik hadtest új parancsnoka, április hó második felében indul szemle útjára, mikor alkalma lesz a hadtest tartalékos legénységét is megismerni. Újában a mi háziezredünk legénységét is megtekinti.

* **Kedvezmény közigazgatási tisztviselők részére.** A vonatkozó szervezeti szabályzat értelmében az unonnan felállítandó honvéd hadapród iskolákban az allami tisztviselők fiai 80 fnt kedvezményes tan és éllátásdíj mellett vétetne fel. Míután pedig a szintén allami teendőket teljesítő közigazgatási tisztviselők ezen kedvezményből kihasználták, a városi közgyűlés f. évi január 27. febratet intézett a honvédelmi miniszterhez, hogy a kedvezmény a törvényhatósági tisztviselők gyermekeire is kiterjesztessek, mely kérelemnek a honvédelmi miniszter f. évi mártius hó 19-en kelt 17609—XIV sz. körrendeletével készséggel eleget tett, amit ma a városi tanács örömmel vett tudomásul. A soproni honvéd főreáliskolába es Ludovica Académiába leendő felvételre vonatkozó pályázati hirdetmény megérkezett és naponta d. e. 9—12 óráig a katonai ügyosztálynak megtekinthető. Ezen pályázati hirdetmények különben az ev. ref. es rom. kath. gym. továbbá a reáliskola es kereskedelmi akadémiái igazgatóságokhoz is megküldettek s ott is megtekinthetők. A városnak honvéd főreáliskolái es Ludovici alapítványa a jövő 1898—99-ik tanévben még nem kerül betöltés alá.

* **Hymen a művészvilágban.** A debreczeni színtársulat két fiatal rokonszenves tagja vette fel tegnap Hymen rózsaláncait. Halmy Margit, színtársulatunk tehetséges drámai szendjét eljegyezte Tanay Frigyes, a színtársulat intelligens es rokonszenves tagja. Ez eljegyzés a menyasszony Budapesten lakó nagy bátyjának, Mindszenty Gusztávnak lakasan ment végbe. Az igaz szerelemből kötött frigyhez számos oldairól fűződnék szerencsekívánatok.

* **A debreczeni gazdák mozgalma.** Vettük a következő Meghívást: A magyar gazda helyzete a folyton szaporodó kósterhek s a nehez megélhetési viszonyok miatt naponként súlyosabbá válik. Debreczen városában közel 4000 gazdálkodó es e hatalmas testület nem tudott eddig magának érvényt szerezni, nem tudott pedig azért, mert nem tartott össze, pedig mindnyájan tudjuk, hogy a magyar gazda másképp nem boldogulhat csak úgy, ha összetart s érdekeit nemcsak hangoztatja, de azokat képes keresztül is vinni. A debreczeni gazdasági egyesület mindenkor arra törekedett, hogy a debreczeni gazdák érdekeit megvédje s azt előbbre vigye. Ez okból határozta el a gazdasági egyesület, hogy Debreczen város összes gazdái f. 1898 ápril 3-dikára vasárnap délelőtt 10 órára a Varoshaz nagytanácstermében érte-

kezletre hívja össze. Célünk az, hogy az eddigieknél nagyobb es hathatósabb működést fejthessen ki a gazdasági egyesület — s hogy minden gazdának az egyesületbe belemelésre módot nyújtson az évi tagdíjat 2 fntban alaptíja meg, de célünk csak úgy lesz elérhető, ha Debreczen város gazdaközönsege pártkülömbőség nélkül nagyobb érdeklődést fog tanusítani a gazdasági egyesület iránt — a mely ez ideig is a gazdák érdekeinek leg-hívatottabb óre es szószólója volt. Debreczen, 1898. Márczius hó 27. A gazdasági egyesület nevében: V a c z y János elnök. R i c k l A n t a l aleluók, ifj. S p o r z o n Pál titkar.

* **Jóváhagyott alapító oklevelek.** A honvédelmi m. kir. miniszter Debreczen sz. kir. város közönsege által a m. kir. honvéd hadapród iskoláknál létesített alapítványokról szóló alapító okleveleket jóváhagyta.

* **Telefon Budapest és Debreczen között.** A kormány végre eleget akar tenni ama jogos óhajnak, hogy Budapest s az ország keleti részén fekvő nagy kereskedelmi központok között telefont építsen. Ujabban a brassyói keresk. es iparkamara kérte a kereskedelmi minisztert, hogy Brassót Budapesttel telefon által kösse össze. A miniszter azt válaszolta, hogy legközelebb kiépül már a Budapest, Nagyvarad, Kolozsvár es Brassó közti telefon. Ebben az esetben Debreczent is bekapcsolják ezen vonalba, ha igaz.

* **Elvándorolt aprómárha.** Csak most tesz jelentést Dihe István arról, hogy Szepes utca 211 sz. hazából f. hó 23-án 13 tyukot ismeretlen tettesek elloptak. A szegénységet bizonyítja, hogy mostanában nagyon gyakori az aprómárha lopás, a rendőrség mindent elkövet, hogy a tetteseket kézre kerüsse, hogy elronthassa az étvagyukat.

* **A lovassági laktanya építése.** A kereskedelemügyi miniszter az utolsó akadályt is elhárította annak, hogy a csapóutcai sorompónál tervezett közös hadseregbeli lovassági laktanya építése minél előbb megkezdhető legyen. — Tegnap leiratot intézett a közérkezlet bizottsághoz s abban megengedi, hogy a laktanya építési munkáit a jogerőjűleg megállapított kisajátítási terv es összeírásban foglalt területen a közérdekből ezenel megalapított sürgősség alapján a kártalanítási eljárás befejezése előtt a tulajdonosok beleegyezése nélkül is megkezdhessék.

* **Tűzvész.** Tegnap este 10 óra tájban az Újfalón a város polgármesteri utfélen meggyuladt a Nagy Sándorne tulajdonát képező boglya luczerna. A takarmány nem volt biztosítva. A tulajdonos a rendőrséget kérte a vizsgálat megindítására, mert azt hiszi hogy a tüzeset gyújtogatásból eredt.

* **Pénztárvizsgálat.** A városi gyámpénztárban tegnap délután Komlóssy Arthur főjegyző, dr. Magoss György tb. főügyész, Palfy Gábor bizottsági tag es Bészler Károly árvaszéki elnök véletlen pénztárvizsgálatot tartottak. A vizsgálat a kezelést rendben találta.

* **Buttykay Ákos hangversenye.** A debreczeni zenede igazgatósága Buttykay Ákos zongoraművész közr. működésével a zenede dísztermében f. 1898. apr. 3-án hangversenyt rendez, melynek műsora a következő: 1. Schumann. Ábrándképek: Alkonyatkor; Főleledülés; Miért?; Tücsök; Éjjel; Mese; Zavart álmok; A dal vége. Előadja Buttykay Ákos ur. 2. Beriot. 57. mű. Első hegedű kettős. Moderato. Adagio. Rondo. Előadják: Friedman J. es Márton Imre urak. 3. Buttykay. Scherzo. 16. mű. Es dur. Előadja Buttykay Á. ur. 4. Tschaiikovskv. 11. mű. Vonós négyes. Andante cantabile. Scherzo Előadják: Márton Imre (hegedű). Friedmann József (hegedű.) dr. Újfalussy József (mely hegedű) es Kövy Lajos ur k (gordonka). 6. Loewe 1. mű. 2. sz. Regedal. A csaplórosné leánya. Schumann. 49. mű. 1. sz. A két gránátos. Előadják: Dörscsclag Konrad (ének) es Steinacker Sándor urak (zongora.) Gounod-Liszt. Faust-keringő.

Előadja: Buttykay Ákos ur. A műsor egyes számainak előadása alatt az ajtók zárva tartatnak. A 3. es 4. szám között 10 percznyi szünet. Jegyeket előre válthatni egyleti pénztáros Tóth Béla ur gyógyszerárában (Tiszapalota.) Ülőhely ára: a 6. első sorban 1 fnt 50 kr., a többiben 1 fnt 20 kr. Alóhely: 80 kr. Kezdeté este 8 órakor pontban.

* **Megerősített határozat.** A belügyminiszter a városi törvényhatósági bizottságnak f. évi jan. hó 27-én hozott határozatát, melylyel az államvasutak igazgatósága részére munkásokokul építendő hazak adoménesege tekintetében kikötött feltétel hatályon kívül helyeztetett.

* **Gazdászok majálisa.** A majálisok első festsége most ropdős szét a városban esinos meghívó alakjában. A debreczeni gazdaszok, ezek a rokonszenves, deli ifjak invitálják a város java közönsegét az ő majálisukra, amely majus 7-en lesz a Dobos pavilonban.

* **A drágalátos vevők.** Négy suhancot kísérték ma be az I. ker. r. kapitánysághoz, kik azzal foglalkoztak, hogy a cipő elarusítóknál vevő szandék ürügye alatt cipőt próbálgattak, es mig az egyik az elarusítót elfoglalta, a többiek loptak. A jóbarátok most nem akarnak vallaoi, mindegyik a másikat vádolja. Most már a lopott cipő megkerült, de a tolvaj még nem. A vizsgálat folyik.

* **Engedélyezett magániskola.** A közoktatásügyi miniszter a közigazgatási bizott sághoz tegnap érkezett leiratával engedélyt adott Bloch Hermína okleveles tanítónek magán jellegű elemi iskola nyitására. A nyilvánossági jogot azonban csak abban az esetben lesz hajlandó megadni, ha a tanterem meg fog felelni a törvény követelményeinek.

* **Nyilvános nyugtázás.** A debreczeni első takarékpénztár múlt évi nyereséméből a népkönyha céljaira 50 fnt, nőipariskolának 50 fnt, a nőgy. árvaháznak 30 fnt, a kereskedelmi es iparkamara a nőipariskola céljaira 100 fnt adományoztak, továbbá adományoztak a népkönyha céljaira a mult heten Egy tisztí társaság 10 fnt, Károlyi Sándor 3 fnt, (Nem 37 fnt mint náunk a sajtó ördöge nyomatta. Szerk.) fodraszbál felülfizetés 2 fnt 50 kr, Budaházy Istvánné 2 fnt, Dr. Csikos Sándorné, özv. Nagy Balinté es Szatmári Ferencz 1—1 fnt. özv. Bartha Istvánné es N. N. 50—50 kr. Hutlesz Kazmér es Fancsovics Jánosné 1—1 zsák krumpli, Varrai J. 1 dézsa káposzta.

* **Köszönetnyilvánítás** A debreczeni munkas daleylet köszönetét nyilvánítja a Debreczeni első takarékpénztár igazgatóságának a részére adományozott 10 forint ajánlodekot.

* **Elveszett.** A nyugoti sortól a reáliskolaig tartó utközben Rosenberg A szállító vállalatnak a kocsijáról a vigyázatlan kocsis egy vég szürnek való posztót elveszített a közben, mikor azt tulajdonsának Soós Jánosnak kézbesíteni akarta. A károsult kocsis kéri a becsületes megtalálót, hogy a szállító vállalatot értesitse.

Színház.

• **1848. Hadak útja.** V e r ő látványos alkalmi színműve került hétfőn este ismét színre páros bérletben, telt ház előtt. A tegnapi előadás jelentőségét emelte az, hogy Komjáthy igazgató mint tegnap megrük a 13 öltözőkűdő honvédnek ingyen jegyeket bocsátott rendelkezésére, épp úgy 30 ingyen támlásszékét az ev. ref. felső leányiskola növendékeinek is, kik érdemes igazgatóbűjük, K a l o c s a Róza vezetése alatt jelentek meg s egész virágos kertt varázsoltak a földszint két tömött pad-orát, Boldogan, lelkesen figyeltek a sikerűt alkalmi darab hazafias, lelkes párbeszédein, saját díszletein es pompásan rendezett esportyjain. Általában sok gyermek arc mosolygott lelkesedve páholgyokból, támlásszékekből réánk, mert sok okos szüle vite el őket hazafiaságot tanulni a nagy napok százados emléket kegyelettel ápoló színdarabba.

gyűlésen fogják e rendelni a szavazást Pechy Tamás kerületi felügyelő helyének betöltésére. Az egyház 1897. évi és számvizsgáló felülvizsgált számadásai rendben találtak a felmentvény jegyzőnek pénztárnoknak közzététel megadott. E számadások szerint a melyek meg az egyházi közgyűlés elé terjesztettek a debreczeni ág. ev. egyháznak 48894 frt vagyona és mintegy 13000 forint adóssága van, mut évi kiadásai 4667 frt. 43 krt. tettek tényleges hiány 54 frt. Örmel vette tudomásul a presbiterium a debreczeni járásbíró azon végzését, mely szerint a Schäfer Nándor hagyatékanak tárgyalása befejeztetvén, az ág. ev. arvház alapítványra szülő piacz utcai ház egészen, a várad teki utcai 3105. sz. ház pedig az ág. ev. arvház javára felerészben az bekebelezetett. E két hagyaték értéke körülbelül 200,000 forint. Az egyháza a város által 270 frt. aszfalt járda építési költség vettetésén a presbiterium elhatározta, hogy annak elengedésért folyamodni fog a városi tanácshoz, tekintettel arra, hogy a szóban forgó járda imháza és iskola teek vagyis középületek előtt vonul el.

A tanítói korpótlékok és néhány más ügy elintézése után a gyűlés déli 1 órakor ért véget.

A faárú raktár szövetkezet közgyűlése.

Ötödik évi közgyűlést tartotta tegnap a debreczeni faárú-raktár szövetkezet Rószler Richard mernök elnöklése mellett. Jelen volt 30 rész jegytulajdonos 574 rész jegy képviselőiben 136 szavazattal.

Az igazgatóság jelentése fokozatos fejlődésről és szép eredményről számol be. A nyers jövedelem 22031 frt 14 kr. A szövetkezet vagyona mérleg szerint 134879 frt 69 kr. ebből követelésekre 90228, árakra 39876 frt. esk. A teher rovás szerint az alaptőke 731 részjegyre 36550 a tartalék 20182 frt.

Az igazgatóság javaslataira minden 50 frtos részjegy után 5 frt osztalékot adnak, a mentvényen kívül Györfly Aladar indítványára a vezetőségnek köszönetet szavaztak. Fontos határozata volt a közgyűlésnek az is, melylyel megbizta az igazgatóságot hogy tervezetét készítsen a szövetkezetnek részvénytársasággá átalakítása iránt és azt terjeszse rendkívüli közgyűlés elé. Így akar a vállalat nagyobb alaptőkéhez és nagyobb forgótőkéhez jutni, a mire nagy szüksége van. A kilepett igazgatósági tagok: Hegedüs István, Küller Ede. Szabó Daniel és Tóth Béla újra megválasztották.

Az iparoskör közgyűlése.

Az iparos-kör tegnap tartotta rendes évi közgyűlését saját helyiségében. A gyűlésen számos tag jelent meg. Első tárgya az elmúlt év eredményéről szerkesztett jelentés felolvasása volt, melyben Vetsy Béla a kir. titkára panaszosan emlékezik meg, hogy a mily nehézségekbe ütközött, hogy a kör tagjainak a száma az iparosok nagy számához képest jobban szaporodjék. A jelentés továbbiakban köszönetet mond Szabó Kálmánnak, mint a kiküldött bizottság fejenek az ipartestület megalkulása körül szerzett érdemeiért. Az elmúlt év jelentéséből kivilágik, hogy mily hasznos szolgálatot tesz ez a derék egyesület a debreczeni ipar érdekében; megemlékezik a felsőbb helyen megvezett és 3 év mulva körülbelül létre jövő ipari szakiskoláról, melynek érdekében a kör küldöttséget menesztett a miniszteriumhoz. A kör azonban a múlt év augusztus havában Kerezen rendezett iparképzésen 10 tag által képviseltetve magát.

A múlt év számadásait illeti, a számvizsgáló bizottság jelentése szerint az 1896 évi maradvány 200 frt 63 kr, az évi bevétel 1267 frt 22 kr: összesen 1487 frt 85 kr. Kiadás 1216 frt 68 kr. és a maradvány 271 frt 17 kr. A kör vagyona 1481 frt 68 85 kr.

A könyvtárban van 363 mű 551 darab kötetben. A múlt év folyamán gyarapodott ajándékozás és vétel útján 21 művel a könyv

allomány az utolsó 3 év alatt 118 művel szaporodott.

Az egyület rendes tagjainak száma 427. — Alapító tagok száma egygyel emelkedvén dr. Wolafka Nándor v. püspökkel — mai nap ság 31.

A jegyzőkönyv s a számvizsgáló bizottság jelentésének felolvasása és a felmentvény megadása után az 1898-ik évi költségvetést megállapítása, ezután pedig a tisztikar megválasztása következett. Megválasztottak és pedig egyhangulag: Elnöke: Serly Ede, kinek eddigi buzgó és odaadó működésért köszönet is szavaztatott, alelnökök: Rössler Richard és Jobbágy Imre, titkar: Vetsy Béla, pénztárnok Szedlak József, jegyző: Komlóssy Miklós, könyvtárnok: Müller Béla ügyész: Vadon Sándor és gazda Bisutka Gábor. Végül megalakították a választmányt is.

A Tisztviselő Segélyző egyesület közgyűlése.

A Tisztviselő Segélyző egyesület vasárnap déli 11 órakor Simonffy Imre királyi tanácsos polgármester elnöklése alatt közgyűlést tartott, — melyen sokan megjelentek elükön:

Lengyel Imre a'elnök. Harmath Gergely igazgató, Zicherman Gyula titkárral. Elnök meleg szavakkal, az egyesület célját hangsúlyozva megnyitja a 18-ik közgyűlést s felkéri Zicherman Mór a jegyzőkönyv vezetésére. — A jegyzőkönyv hitelesítésével megbizattak: Steinacker Sándor és Oláh Károly.

A közgyűlés első tárgya volt az igazgatóság évi jelentésének felolvasása. A tartalmás és nagy gonddal kiállított jelentésből megjegyezzük itt, hogy az egyesület tagjainak száma az 1867 év végén 172 volt. Tartalék-alapja van az egyesületnek 2169 frt 50 kr Beruházási tartalék 237 frt. Vagyon állapot 9988 frt 54 kr. Eölegül kiadott 7780 frt 91. kr. igazgatósági költség 41 frt.

Az igazgatói jelentéssel kapcsolatban Lengyel Imre, az egyesület buzgó, tevékeny alelnöke, a töle megszokott eloquentiával sajnálatlaltal jelenti, hogy bár felszólította az összes tisztviselőket az egyesület köteleibe való lépésre a felzártnak csak igen csekély eredménye lett, minek oka bizonyára az egyesület iránti közönyösségben keresendő. Pedig az egyesület minden lehetőséget elkövet tagjai érdekében.

Meleg ajánlja hát az egyesület tagjai figyelmébe, hogy az egyesület felvirágzása érdekében személyesen is igyekezzenek szaporítani az egyesület humanus céljának megmagyazásával — a tagok számát.

Ezután az igazgatói jelentést tudomásul vették azval, hogy tisztviselői díjába személyenként 40, az egytől szolgának pedig 16 frtot szavaztak meg.

Olvastattak a felügyelő-bizottság jelentése melynek alapján a felmentvény mind az igazgatóságnak, mind a felügyelő-bizottságnak megadott.

Az alapszabályok értelmében kilepő öt igazgatósági tag és az eltávozott Eötvös K. Lajos helyenként betöltésére nevezte ker intézkedést az elnök, ki ezután eltávozott, miután előbb alelnök indítványára halás köszönetét tejezte ki neki az egyesület, hogy dacára sok elfoglaltságának, a kör gyűlésen nagy ügyszereget mindig részt vesz.

A szavazás elrendelvényén, melynek vezetésénél alelnök foglalta el az elnöki széket a szavazat szedő bizottság összesedte a szavazatokat s kihirdette az eredményt.

E szerint igazgatósági tagokul szavazattöbbséggel bevalasztottak: Csath Zsigmond, Babó Miklós, Beczner Frigye, Pápai János, Oláh Károly és Balogh Imre. Póttagokul valasztottak: Gergely Antal, Steinacker Sándor, Medgyesi Ferencz, Potomsik Ignác és Hajdu Gyula.

Enöklő Lengyel Imre ezután az egyesület tagjaihoz intézett szíves jókívánságokkal a gyűlést berekesztette.

Vita-ülés.

A kollegiumi ifjuság a protestáns kongrua ellen. A főiskolai hittanszaki önképzőkör vasárnap d. e. 10 órakor tartotta meg szokott

vitaülését nagy érdeklődés mellett. A vita-kérdés az volt, vajjon a lelkesek segélyezése összeegyeztethető-e magyar ref. egyházunk autonómiájával? Az igenleges oldal vitatója Virágos Sándor 3 th. igazi buzgósággal, lendületes szavakkal és a teljes meggyőződés hangján igyekezett kimutatni, hogy a magyar-ságnak egyik legfőbb terjesztője s így az államnak is legnagyobb szolgálatot tett már régi idő óta s tesz mai oap is a prot. papság. Az államnak tehát önmaga iránti köelessége azt segélyezni, segélyezése nem szolgálat, s melyért has-onló szolgálatot vár, hanem jutalom s érte semmiféle viszonzást n-m kívánhat. Ilyen értelemben mondja ő, hogy a papok segélyezése nem sérti autonómiánkat. — A Wlassics javaslata azonban nem ilyen, azt tehát ő sem fogadhatja el. A társulat azonban tudván azt a történelem tanulságaiból, hogy nekünk protestánsoknak mindig a legkevesebb jutalmat adott a kormány, bármennyit szolgáltunk is neki s ezen példákából biztosan tudván azt is, hogy a kormány jövőben is ha ad va' amit, ugyanatnyit, vagy tán még többet, ker is, követel is tőlünk, a mint hogy ezt Wlassics javaslata be is igazolta, arra az álláspontra helyezkedett egyhangulag, hogy a mi kormányunknak segélyezése nem egyeztethető össze autonómiánkkal, mert ha ad is valamit: szabad, önkormányzati jogunkat nagyon is megcsorbítja. — A nemleges oldal vitatója különben Vass Jenő 4 th. volt, aki nemis tüzzel és lelkes bátorsággal bíralt a kongrua javaslat minden pontját.

A kereskedelmi betegsegélyző-egyesület

tegnap delutan 3 órakor tartotta ötödik rendes közgyűlést Mayer Emil gözmalmi igazgató elnöklése alatt. A tagok csekély részvevete miatt ezen gyűlés mar másodszor volt összehívva és így tekintet nélkül a megjelentek számára — határozati-képes volt.

A közgyűlés tudomásul vette az igazgatósági jelentést, mely az egyesület izmosodását és anyagi fejlődését konstatale és úgy a számadásokot, mint a felügyelőbizottság jelentését elfogadta és a felmentvényt megadta. Az évi tiszta fölösleg 1614 frt 49 kr., melyből 469 frt a tartalékalaphoz csatolhatik, mely most már 2250 frtra emelkedett, 200 frt az épüldendő kereskedelmi kórház alyalapítványára adatik 914 frt pedig új számlára átvitelik.

Ezután következett az igazgatóság kiegészítése, rendes tagul Dávid Jakab, ezenkívül 6 póttag választott.

A felügyelőbizottság tagjai Szabó Zsigmond, Márkus Miksa, póttag Marton Gyula, az alkalmazottak közül is 4 rendes, 2 póttag választott.

Az önálló munkások temetkezési egyesületének

tegnap délelőtti számot be az előjáróság az 1897. apr. 6-tól december 31-ig terjedő idő alatti működéséről. A Vetessy Mihály jegyző által készített és felolvasott jelentéseket, a közgyűlés elfogadta, a felmentvényt az elnökségnek, mint a bizottságnak megadta. Megválasztottak elnöknek: Nagy János, alelnöknek: Szabó József, ellenőrnök: Madarasz Ferencz, jegyzőnek: Vetessy Mihály, pénztárnoknak: Privitzer József, felügyelőkké: Tajdi Boros Béla, Czobor Károly, Halász József, Monoky Samuel, Kál József, Komaromi József, Nagy József, Asztalos Lajos, Pénzes Ferencz, Kerekgyártó Mihály, Scherfer János, Leskó József, Farkas István, Szalay János, Gufhan József, Madarasz Lajos, Ottó Sándor, Palka András, Riskó József; bizottsági tagokká: Szabó János, Szabó Antal, Fülöp Sándor.

IRODALOM.

Uj Dankó nóták. Valentin Ottó pécsi zeneműkiadó most adta ki a legújabb Dankó nótákat. Az új nótákból, melyeknek szövegét Pósa Lajos írta, mutatványul közöljük a következőket:

Ha a réten a ligetben . . .

Ha a réten, a ligetben
Lány volna mind a virág.
Legényekre szegényekre
Akkor lenne jó világ.
Én akkor se tekintenék,
Kacsintának csak egyre,
Csak tégedet, csak tégedet
Tűznél a szívemre.
Ha minden lány, minden kis lány
Madar volna az erdőn,
Kis angyalom akkor is csak
Te lennél a szeretőm.
Csalogató kalitkának
Kitenném a szívemet,
Nem fogna meg, nem fogna meg
Senki mást, csak tégedet.

Ugy elmegyek, hirt se hallasz felőlem . . .

Ugy elmegyek, hirt se hallasz felőlem,
Párja vesztett gerlicze lesz belőlem,
El szállok a zöld erdőbe zokogva,
Fészket rakok egy leveles
Sűrű sötét bokorba.
A zöld erdő tele sírom, siratom,
Fűnek, fának elmondom a bánatom,
A madarak bus dalom eltanulják,
Ejje, nappal velem együtt
Szomorúan danolják.

A magyar nemzet pusztulása.

Ily czim alatt Dr. Király Peter lapunk munkatársa tollából röpirat féle demografiai mű jelenik meg. A szerző a következő előfizetési felhívást adta ki, melyet ajánlunk t. olvasóink szíves figyelmébe: Egy demografiai szerény munkát szándékozom kiadni. Terjedelme 5-6 iv. előfizetési ára füzve 1 korona 20 fillér, diszkóté-ben 3 korona. Pünkösdi első napjára megjelenik. A munka czime: »A magyar nemzet pusztulása.« Az előfizetők gyűjtése vége t szel küldött iveket és előfizetett összegeket legkésőbb május hó 10-ig kérem czímre Derecskére küldni. A könyv Debreczenben jelenik meg. Megrendelések és előfizetések közvetlenül nálam is eszközölhetők. Szíves gyűjtemnek 10 előfizető után tisztelet példányt küldök. E szerény munkával mindazon honfitársaimat és barátaimat kívánom megajándékozni, akik nemes érdeklődéssel igaz hazafii szeretettel viseltetnek a magyar nemzet sorsa, és ezer esztendősupremacziájá iránt különösen azon a vidékeken, hol bennünket az oláhosítás és oláhosodás réme nap-nap után mindinkább fenyeget. — Tőlem felhető ösztönéssel és buzgalommal iparkodom feltárni nagy vonásokban azon okokat és körülményeket, amelyek nemzetünk halálos veszdelmet hordják méhökben. — A feldolgozott adatok és tanúságok nagy részét »Karlótaszeg« vidéken szereztem. Ennek a munkának a kiadására kérem a jók és az igazak erkölcsi és anyagi támogatását! Derecskén 1898. márczius hó. Dr. Király Peter.

CSARNOK.**Epizódok Zsiga barátom életéből.**

— Humoreszk. —

Irtta: **Viski Böske.**

(Folytatás.)

III.

P ó l i k a n a g y s á m.

Kedves Zsiga barátom! Ismételtlen fogadd szívélyes köszönetemet és halámat, a

miért kegyes elnézéssel vetted tudomásul a Gabika önagsága-féle epizód közzétételét. — Szíves engedelmeddel ime hozzá fogott a harmadikhoz is azon kerelmem megismétlésével, hogy ne vond meg tőlem nagyrabecsült bizalmadat, ha netalán néhol indiscret lennék.

Okulva az ugy a lányok, mint az özvegyeknél kudarcot vallott házassági hadjárataidon: harmadik nap egy elvált és mindkét előbbinél szob, de kevésbbe jó parti hölgyet szemeltél ki.

Ezen bájos, alacsony, barna és molett hölgyocskét a városkában egyszerűen csak a Pólíka nagysám néven ösmerték. Ez mindjárt eleintén oly jó szívvel fogadta közeledéseidet, hogy reményed, miszerint ennél már igazán nem fog ismétlődni a kosár, melten szökhettél a mérő legmagasabb fokára.

Ennek különben — okulva a multon — kissé több bátorsággal udvaroltál, a mennyiben nem vártad, hogy ő kérdezzen, hanem meg is kockáztattál neha nem csak kérdést, de — ó, hallatlanság! — még bókot is. Sőt mi ennél is többet ér: azon óriási merényletre engedted magadat ragadtatni, hogy egyszer megfogva a Pólíka nagysám szép kis kövér kezét, azt mondtad, hogy ennél istenibb kacsákat még nem láttál világeletemben. Azzal megcsókoltad azt.

Azt hiszem csak jól eshetet neked az ezt követő gyöngéd hátküetés az isteni kacsától, kísérve azon szavakkal:

— Maga csacsi!

A megárest az én ismételt unozásaim daczára is csak halogattad. Hiába ijesztgetelek, hogy a Pólíka nagysám kissé tulságosan pisze orrocskája nem csak neked tetszik ám, hanem, hogy mindjárt említsek egyet tekintetes Palcza Kristóf m. k. pénzügyőriszemlész urnak is, ki szintén részesült, ha kevésbbet is, mint te, a piros ajkak olvadó mosolyában.

Te azonban javíthatatlanul gyáva egy ember vagy! Megvagyok győződve, hogy honfoglaló Árpád apánk a te bátorsággal soha se merte volna elfoglalni Magyarországot és kitudja: meglelt volna-e akkor az ezredeves kiállítás?

Igazán megérdemelted volna, hogy téged is kiállítsanak valamelyik pavilonban, mint a gyavaság megtestesülését!

Csak jártál naponta Pólíka nagysámhoz és ott a napok csak annyi változatosságot mutattak, hogy vagy nem találtál ott senkit, vagy pedig több tagból álló férfi társaság mulattatta a hölgyet, melyek közül sosem hibáztott a m. k. p. ü szemlész ur. Az a helyzet is megtörtént, hogy csak hasonlóan a Málíka-féle epizódhoz: ketten a szemlész urral voltatok ott.

Azonban itt nem Málíka volt az urnó, hanem Pólíka nagysám, ki is, ellentében első számú elődjével, mindkettőjökkel egyformán foglalkozott, ezáltal eleve kizárva minden, Málíva Tyhamer-féle fétekenységi intermezzót.

Vétélytársaddal oly nyájas diskurzust folytattál ilyen esetekben, mintha legalább is egy taktikás nagybaci ült volna előtted, kinek halála után ötvenezer forintotk reméltél örökölni.

Szépén is ment minden és te, ideáloddal együtt vártatok: ő a vallomást, te pedig az ehhez szüksége bátorságot. A kölcsönös várakozásokban telt mult az idő, míg egy szép napon Pólíka nagysám a füledbe sugta, hogy

a ho'napután lévő nevenapjára szívesen lát. Lesz paprikás csirke, sült malacz, meg minden a mi jó

— De aztán hozzon ám valami ajándékot! — fenyegette meg a hölgy Zsiga barátunkat a gyöngéd kézzorítással beült bucsunál. — Rad szakadt ezzel a mondással a nagy gond, kedves barátom!

Sőtéten töprengő arczal szaladgáltál végig a piacon vagy harminczszor, miközben szemeid folyton a kirakatokat szemlélték, de semmit sem találtál elég szépnek, jónak és alkalmasnak Pólíka számára. Bementél a Bioch Izidor rövid aru kereskedésébe és úgyzólván az egész boltot magad elé rakadtad, meg sem találtál alkalmas dolgot. Hej, ha most Málíva ur itt lenne! — sohajtottál fel keservesen — bezzeg tudna az pompas tanácsot adni, sőt még egy szép beköszönő verset is komponálna a kedvedért. Haza mentél hát nagy busan és ajándék nélkül s midőn a konyhába léptél, hol a Nani nevű és kissé tulságos terjedelemnek örvendő szakácsnéd éppen a szörnyen bőfőgő puliszka-fazekat kavargatta, tiszteletre méltó buzgalommal oly nagyot találtál sóhajtani, hogy a konyhahölgy hirtelen megfordulva el nem fojthatott egy »Jezuskám!« felkiáltást.

(Folyt. köv.)

2892

1898.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város Tanácsa által ezennel közhírré tételik, hogy:

1. A »Látókép« csárda a hozzá tartozó szántó- és legelőfölddel az 1899. január 1-től 1904. október 1-ig terjedő hat évre.

2. A »Gygyori« korcsma a hozzá tartozó 98 hold s 202 □ öl szántó, kaszáló és legelő földdel 1898. október 1-től 1904. október 1-ig terjedő hat évre.

3. A »Kadarc« korcsma a hozzá tartozó 233 hold s 1513 □ öl földdel együtt 1898. október 31-től 1904. október 1-ig terjedő hat évre.

4. A »Ludas« csapszék a hozzá tartozó 155 hold s 138 □ öl szántó, kaszáló és legelő földdel 1898. november 1-től 1904. október 31-ig terjedő hat évre, az 1898. évi április hó 20-ik napján, szerdán d. e. 9 órakor, a városháza kistermében foganatosítandó árverésen bérbe, illetve haszonbérbe kiadni fognak.

Erről az árverési szándékozók azzal értesítetnek, hogy az árverési feltételek a városi számvéveői hivatalnál, a hivatalos órák alatt megtekinthetők s hogy bánatpénzül tartoznak az árverelők a kikiáltási ár 10%-át készpénzben az árverelő bizottság kezébe letenni.

Kelt Debreczen sz. kir. város tanácsának 1898. évi márczius 14-én tartott üléséből.

A városi tanács.

fekete, fehér és színes 45 lrtól 14 frt 65 krig méterenkint — sima, csikos, kockázott, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szín és árnyalatban stb.)

Ruhák s blousokra a gyárból! Privát fogyasztóknak postabér-, vámmentesen s házhoz szállítva.

Minták postafordultával.

Svájczba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Magyar levelezés.

Henneberg G. selyemgyárai, Zürichben,

(cs. és kir. udvari szállító).

Henneberg-selyem

csak akkor valódi, ha közvetlen gyáraimból rendelik

Védjegy. Védjegy.

Mária-Czelli

Gyomor-cseppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajknál, nékiölhetően és általánosan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, fellujtság, avarau, felbőffőség, hasmenés, gyomorégés, felesleges, nyálkaválasztás, sárgaság, andor és hányás, gyomorgörcs székélgés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejlődésénél, a menyinyiban ez a gyomortól származott, gyomortürelőféndő étellekkel és italokkal, gúszták, májbajok és hámor-
rhodákknál.

Emített bajknál a **Máriaczell** **gyomor-cseppek** évek óta kitű-
nőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utastással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár: **Török József** gyógyszerháza **Budapest**, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom”.

A **Máriaczell** gyomor-cseppek valódián kaphatók.

Kapható Debreczenben: Göll Nándor, Tóth Béla, Mihalovits István, Dr. Róthschnek V. Emil, Tamássy és Balázs gyógyszerészeknél. Diószegen: Vaday Ignác. Ér-Mihályfalván: Mátray István. Hadházon: Farkas Ödön. Kabán: Horváth Kalmán gyógyszerészeknél.

98/1898. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A derecskei kir. bíróságnak 946/1898 P. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint a debreczeni közigazgatási bank részére Végh Imre b.-sárándi lakostól 200. 300 frt tőke, ennek 1898. évi szept. hó 10-ik napjától számítható 6% kamatai és eddig összesen 74 frt 08 kr. perköltés erejéig 1898. évi február hó 15-én bíróság lefoglalt és 1320 frtra becsült lovak, ökrök, birák stb. ingóságok **1898. április hó 2-án d. u. 3 órakor** kezdetét veendő és B.-Sárándon alperes lakásán megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Derecskén, 1898. évi febr. hó 10.

Oláh Géza
bir. kiküldött.

Gyógyszerek

Állatgyógyászati cikkek.
fertőtlenítő és kötszerek
Gummi fecskendők.
Irrigatorok.
Fényképezési szerek.
Különlegességek.
Liqueur essenciák.
Padló-festékek.

Drogueriánkat

[Gyógyáru és illatszer üzletünket]
ajánljuk a t. közönség
figyelmébe.

FRANCISCS és JÓNA

Debreczen, Kossuth-utca 3.

Angol, francia és német
illatszerek.

Gyógy és pipere
szappanok.

Pouderek.

Fogporok.

Fogkefék.

Vasein és glicerin
készítmények.

Szövet festékek
stb.

Előnyös képviselő

ajánlatik minden rangu tevékeny egyéneknek.
10 kros bélyeggel ellátott levelek intézendők:
sub A. 34. Annoncen-Expedition der NIEDERLANDSCHE KIOSKEN-MAATSCHAPPIJ, ROTTERDAM (Holland.)

Kádas-utczai 1841.
számu ház eladó, vagy
bérbe kiadó.

SZIVATTYÚKAT

házi, ipari, mezőgazdasági, építkezési és egyéb nyilvános célokra kéz-, járgány és erőhajtásra.

TÜZFECSKENDŐKET

varosi, közsegi, gazdasági és gyári tűzoltóságoknak,

harangokat és harang állványokat

templomok, iskolák stb. részére.

Büzmentesen működő pöcegödör tisztító készülékeket, utcazi öntöző-kocsikat, sárkaparókat

készít és ajánl a

BUDAPESTI SZIVATTYU- és GÉPGYÁR

Részvény-Társaság (ezelőtt **WALSER FERENCZ**)

BUDAPEST, VI., KÜLSŐ VÁCZIUT 45.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve.

Csak akkor valódi, ha a háromszögű palack az itt levő szalaggal (vörös és feketenyomás sárga papíron) van elzárva.

Eddig felülmulhatatlan! Maager Vilmos-féle

DORSCH valódi, tisztított
májolaj

törvényileg védett csomagolásban

MAAGER VILMOSTÓL

BÉCSBEN.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltetik mindama esetknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen mell- és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni. — Egy üveg ára 1 forint és kapható a gyári raktárban Bécsben III/3 ker., Heumarkt 3, valamint az osztr.-magyar monarchia legtöbb gyógyszerházában.

DEBRECZENBEN: Tóth Béla, Mihalovits István, dr. Róthschnek V. Emil gyógyszerészek, Rickl József Zelmos, Csanak József kereskedő uraknál.

Főraktár és főelárusítás az osztrák-magyar monarchia részére

Maager Vilmos, Bécs,
III/3, Heumarkt 3.